

Quản lý hành nghề kế toán 2010:

Doanh nghiệp đã thấy được lợi ích của đăng ký hành nghề

▣ Phạm Công Tham*

Đến cuối năm 2010, đã có 37 DN và cơ sở dịch vụ kế toán với 91 kế toán viên hành nghề đăng ký hành nghề dịch vụ kế toán với Hội Kế toán và Kiểm toán Việt Nam (VAA), tăng 1,5 lần so với năm 2009 và tăng gấp đôi so với năm 2008. Con số này biểu thị tốc độ tăng trưởng nhanh và vững chắc của thị trường dịch vụ kế toán cũng như uy tín và chất lượng của dịch vụ kế toán chuyên nghiệp. Điều này cũng thể hiện ý thức về quyền lợi của các doanh nghiệp dịch vụ khi đăng ký hành nghề qua hội nghề nghiệp.

Năm 2005, để phù hợp với thông lệ quốc tế về quản lý hành nghề kế toán, kiểm toán, Bộ Tài chính ban hành Quyết định số 47 về việc chuyển giao một số công việc thuộc chức năng quản lý hành nghề kế toán cho Hội Kế toán và Kiểm toán Việt Nam. Nhưng phải đến năm 2007, sau khi Bộ Tài chính ban hành Thông tư số 72 hướng dẫn việc đăng ký và quản lý hành nghề kế toán, Hội Kế toán và Kiểm toán Việt Nam mới bắt đầu tiếp nhận và triển khai các công việc liên quan đến quản lý lĩnh vực dịch vụ này. Khác với dịch vụ kiểm toán đã phát triển trước cả chục năm và công tác quản lý đã khá nền nếp, quy củ, quản lý hành nghề kế toán lúc này bắt đầu bằng con số 0 tròn trĩnh.

Khó khăn chất chồng, lực lượng cán bộ Hội được bố trí quản lý hành nghề mỏng, kinh phí eo hẹp, lại không hề được tiếp nhận

một tài liệu nào về các DN và cá nhân hành nghề kế toán, ngoài danh sách các cá nhân được Bộ Tài chính cấp chứng chỉ hành nghề kế toán. Và đáng lo ngại hơn cả là nhận thức xã hội về sử dụng dịch vụ kế toán và của các DN, cá nhân cung cấp dịch vụ kế toán đối với việc đăng ký hành nghề kế toán qua Hội còn rất hạn chế.

Không đầu hàng trước những khó khăn, lãnh đạo VAA đã tìm mọi giải pháp để tăng cường quản lý các DN và cá nhân đang cung cấp dịch vụ kế toán cũng như hỗ trợ ngày càng hiệu quả hơn cho các DN và cá nhân hành nghề. Bằng nhiều biện pháp phối hợp với các Cục thuế, Sở Kế hoạch Đầu tư để nắm danh sách các DN, cá nhân đăng ký kinh doanh dịch vụ kế toán, đến chủ động liên hệ với các DN, thông tin tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, các DN và cá nhân

đã đăng ký hành nghề kế toán qua Hội ngày càng đông lên. Hội thảo với chủ đề: “Giải pháp mở rộng thị trường và nâng cao chất lượng dịch vụ hành nghề kế toán” tại Hà Nội vào ngày 18/12/2009, với sự tham gia của hàng chục đại diện DN dịch vụ kế toán thực sự đã tạo ra một bước chuyển về nhận thức cho các DN tham gia thị trường dịch vụ này. Họ hiểu rằng, muốn phát triển, phải khẳng định uy tín và chất lượng thông qua việc đăng ký và chịu sự kiểm soát chất lượng dịch vụ thông qua một tổ chức nghề nghiệp. Từ miễn cưỡng, thờ ơ, nhiều DN và cá nhân đã tích cực đăng ký hành nghề với Hội. Năm 2010, có tới 37 DN và cơ sở dịch vụ kế toán với 91 kế toán viên hành nghề đăng ký hành nghề dịch vụ kế toán với VAA, tăng 1,5 lần so với năm 2009 và tăng gấp đôi so với năm 2008. Năm 2010 cũng chứng kiến sự phát triển nhanh chóng của các DN dịch vụ kế toán. Một số DN đã có doanh thu lên đến hàng chục tỷ đồng, nhiều DN đã có số lượng khách hàng đạt trên 100 khách hàng, trong đó, số khách hàng ký hợp đồng liên tục từ 3 năm trở lên chiếm 60-70%.

Để có được những kết quả tích cực như năm qua, ngay từ đầu năm, VAA đã có kế hoạch và tổ chức cập nhật kiến thức. VAA đã tổ chức được 15 lớp cập nhật kiến thức cho 247 lượt kế toán viên

* Trưởng ban Quản lý hành nghề kế toán- VAA

hành nghề. Các khóa cập nhật có nội dung rất phong phú như nội dung mới trong các chính sách thuế và hoá đơn chứng từ, Luật BHXH, BHYT sửa đổi, các chế độ kế toán mới (khấu hao tài sản cố định, chênh lệch tỷ giá, các khoản dự phòng, lập BCTC...), kinh nghiệm rà soát kế toán và hợp nhất BCTC. Hầu hết kế toán viên hành nghề (KTVHN) đều đạt thời lượng cập nhật kiến thức theo quy định. Đối với KTVHN người nước ngoài, VAA đã gửi đến dự các lớp cập nhật kiến thức tổ chức cho người nước ngoài do Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam (VACPA), đơn vị được giao quản lý hành nghề kiểm toán. VAA và Hội Kế toán TP.HCM, đơn vị được VAA ủy quyền tổ chức cập nhật kiến thức và kiểm tra chất lượng dịch vụ các doanh nghiệp kế toán khu vực phía Nam, đã chú ý lựa chọn đội ngũ giảng viên có trình độ kiến thức và kinh nghiệm thực tiễn giảng dạy, mang lại những kiến thức bổ ích cho KTVHN.

Công tác kiểm tra hồ sơ đăng ký hành nghề và thông báo công khai đủ điều kiện hành nghề cho các tổ chức và cá nhân được thực hiện kịp thời, nhanh chóng, chặt chẽ, đúng quy định của pháp luật, các trường hợp chưa đủ điều kiện đã có văn bản hướng dẫn và trả lời kịp thời cho đơn vị.

Trong năm 2010, VAA cũng tích cực triển khai công tác kiểm soát chất lượng dịch vụ, tổ chức hai đoàn kiểm tra chất lượng dịch vụ kế toán tại 11 DN dịch vụ kế toán. Trong quá trình kiểm tra chất lượng dịch vụ, nhận thấy ở đa số DN, việc thiết kế hệ thống quản lý và kiểm soát chất lượng dịch vụ trong từng DN còn hạn chế, VAA đã nghiên cứu, tổng hợp và soạn thảo mẫu hệ thống quản lý và kiểm soát chất lượng dịch vụ trong các DN dịch vụ kế toán. Hệ

thống gồm quy chế tổ chức hoạt động của doanh nghiệp dịch vụ, quy trình dịch vụ kế toán và quy trình kiểm soát chất lượng dịch vụ kế toán tại các DN dịch vụ các dự thảo đã được gửi lấy ý kiến tham gia của Vụ Chế độ kế toán và kiểm toán- Bộ Tài chính, VACPA, Hội Kế toán TP.HCM, các tổ chức nghề nghiệp quốc tế đóng tại Việt Nam (ACCA, CPAA) và các DN, cơ sở cung cấp dịch vụ kế toán. Dự thảo đã nhận được sự hoan nghênh, đồng tình và nhiều ý kiến đóng góp quý giá. VAA đang tích cực hoàn thiện để đưa ra hội thảo tại hội nghị tổng kết công tác quản lý hành nghề 2010, chương trình công tác quản lý hành nghề 2011 với các DN dịch vụ kế toán, các Hội và các cơ quan Nhà nước liên quan để hoàn thiện thêm trước khi ban hành.

Bên cạnh những nỗ lực làm tốt công tác quản lý và hỗ trợ doanh nghiệp, cá nhân đã đăng ký cung cấp dịch vụ, VAA đã phối hợp với Sở Kế hoạch Đầu tư và Cục thuế và tỉnh, thành phố nắm tình hình DN đăng ký kinh doanh dịch vụ kế toán nhưng không đủ điều kiện đăng ký hành nghề, lực lượng hành nghề tự do không đăng ký... để nghiên cứu kiến nghị giải pháp tháo gỡ với các cơ quan nhà nước. Cho đến nay, VAA đã có 5 công văn báo cáo và kiến nghị các cơ quan Nhà nước.

Để đánh dấu cho sự trưởng thành và động viên kịp thời đối với lực lượng dịch vụ kế toán chuyên nghiệp, VAA đang xem xét đề nghị cơ quan nhà nước có hình thức khen thưởng đối với các

DN và cơ sở dịch vụ kế toán có nhiều thành tích đóng góp cho sự phát triển của nền kinh tế nói chung và sự phát triển thị trường dịch vụ kế toán 2010 nói riêng.

Tiếp nối những thành quả đạt được của năm 2010, trong năm 2011, VAA tiếp tục tuyên truyền và hướng dẫn cho các DN và cơ sở dịch vụ kế toán thực hiện đăng ký hành nghề năm 2011. Việc thẩm tra hồ sơ và thông báo công khai các tổ chức và cá nhân đủ điều kiện hành nghề dịch vụ kế toán năm 2011 sẽ được tiến hành ngay từ đầu năm. Việc cập nhật kiến thức cho kế toán viên hành nghề phần đầu đạt thời lượng 40 giờ/người/năm. Trong năm này, VAA sẽ chính thức ban hành hệ thống mẫu về kiểm soát chất lượng dịch vụ cho các doanh nghiệp và cá nhân vận dụng thiết kế hệ thống kiểm soát chất lượng dịch vụ tại đơn vị mình. VAA sẽ phối hợp với Vụ Chế độ kế toán và kiểm toán- Bộ Tài chính và Hội Kế toán TP.HCM tổ chức kiểm tra chất lượng dịch vụ tại 14 doanh nghiệp. Tiếp tục phối hợp với Sở Kế hoạch Đầu tư và Cục thuế các tỉnh, thành phố để tăng cường quản lý và hỗ trợ có hiệu quả các tổ chức và cá nhân hành nghề dịch vụ kế toán, góp phần hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ kinh tế- xã hội năm 2011 của Nhà nước.

Trước nhu cầu và tiềm năng to lớn của thị trường dịch vụ kế toán, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, hy vọng, dịch vụ kế toán chuyên nghiệp sẽ có những bước phát triển vượt bậc trong những năm tới. ■

*Giàu ý chí, đẹp nghĩa tình, đất nước vẫn mình,
nền văn hóa tiên tiến, Xuân về muôn vẻ đẹp
Thắm cây đời, tươi hoa trái, gia đình hạnh phúc,
nguồn của cái đời dào, Tết đến vạn hương thơm*
Nguyễn Văn Long